

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

16.08.2024 Nr. 4-01/982/2024

uz 29.07.2024. Nr. 3.1.1.8/2024/1317-N

Ludzas novada pašvaldībai
E.adrese

SIA “Reģionālie projekti”
e-pasts: birojs@rp.lv

Par stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu

Informējam, ka Vides pārraudzības valsts birojs (turpmāk – Birojs), pamatojoties uz šai vēstulei klāt pievienotajā lēmumā izvērtēto dokumentāciju, norādītajiem faktiem un apsvērumiem, ir pieņēmis lēmumu par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums) piemērošanu plānošanas dokumentam “Ludzas novada teritorijas plānojums”.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) 9.1. un 14. punktā noteikto Birojs nosaka, ka plānošanas dokumenta un vides pārskata projekts nosūtāms šādām institūcijām:

- Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldei;
- Dabas aizsardzības pārvaldei;
- Veselības inspekcijas atbilstošai struktūrvienībai.

Plānošanas dokumenta izstrādātājam jānodrošina plānošanas dokumenta vides pārskata sabiedriskā apspriešana atbilstoši Noteikumu Nr. 157 V nodaļā noteiktajam. Paziņojums par sabiedriskās apspriešanas organizēšanu jānosūta arī Birojam ievietošanai Biroja tīmekļvietnē. Papildus Birojs lūdz vides pārskatam pievienot informāciju par laikrakstu un tā numuru, kurā publicēts paziņojums par uzsākto vides pārskata sabiedrisko apspriešanu (sludinājuma kopiju).

Lai sekmīgāk tiktu īstenota Stratēģiskā novērtējuma procedūra, Birojs rekomendē Stratēģisko novērtējumu veikt paralēli ar plānošanas dokumenta izstrādi, tostarp organizējot plānošanas dokumenta un vides pārskata projekta sabiedrisko apspriešanu vienlaicīgi. Ja kādu objektīvu apstākļu rezultātā tas nav iespējams, tad kā risinājums ir ieteikums plānošanas dokumenta izstrādātājam fiksēt izstrādes procesā apsvērtās risinājumu alternatīvas un tās iesniegt Stratēģiskā novērtējuma izstrādātājam, lai vides pārskatā varētu izvērtēt plānošanas dokumenta iespējamās alternatīvas un to ietekmi uz vidi. Vēršam uzmanību, ka “0” alternatīvas novērtējums nav plānošanas dokumenta alternatīvu novērtējums (to neaizstāj), bet veids, kā

novērtēt, cik lielā mērā iemesls iespējamām negatīvām izmaiņām vides stāvoklī būtu tieši plānošanas dokumenta izstrāde.

Plānošanas dokumenta izstrādē rekomendējam iepazīties ar vadlīnijām, kas Stratēģiskajā novērtējumā palīdzēs risināt tādus jautājumus kā tvēruma, alternatīvu un būtiskuma noteikšanu <https://www.vpvb.gov.lv/lv/jaunums/metodiskais-materials-tveruma-un-alternativu-noteiksanai-un-butiskuma-izvertejumam-strategiska-ietekmes-uz-vidi-novertejuma-ietvaros>.

Lūdzam vides pārskatu iesniegt kā elektroniski parakstītu dokumentu.

Pielikumā:

Biroja 2024. gada 15. augusta lēmums Nr. 4-02/51/2024 *par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu (edoc)*.

Direktore

(paraksts*)

D. Avdejanova

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu*

Māris Ikaunieks

maris.ikaunieks@vpvb.gov.lv

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

15.08.2024

Lēmums Nr. 4-02/51/2024
Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras
piemērošanu

Adresāts, plānošanas dokumenta izstrādātāja:

Ludzas novada pašvaldība, reģistrācijas Nr. 90000017453, juridiskā adrese: Raiņa iela 16, Ludza, Ludzas novads, LV – 5701, e-pasts: pasts@ludzasnovads.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Plānošanas dokumenta sagatavotāja:

SIA “Reģionālie projekti”, reģistrācijas Nr. 40003404474, juridiskā adrese: Rūpniecības iela 32B–2, Rīga, LV–1045, e-pasts: birojs@rp.lv (turpmāk – Sagatavotāja).

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Ludzas novada teritorijas plānojums (turpmāk – Teritorijas plānojums).

Izvērtētā dokumentācija:

Izstrādātājas 2024. gada 29. jūlija vēstule Nr. 3.1.1.8/2024/1317-N “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi nepieciešamību”¹, iesniegums “Par plānošanas dokumenta Ludzas novada teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu” (turpmāk – Iesniegums), Ludzas novada domes 2023. gada 30. augusta lēmums Nr. 557 “Par Ludzas novada teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu” (turpmāk – Lēmums) un tā pielikums “Darba uzdevums Ludzas novada teritorijas plānojuma izstrādei” (turpmāk – Darba uzdevums)², Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldes (turpmāk – Dienests) 2023. gada 11. oktobra vēstule Nr. 11.2/AP/11055/2023 “Nosacījumi Ludzas novada teritorijas plānojuma izstrādei” (turpmāk – 2023. gada 11. oktobra vēstule Nr. 11.2/AP/11055/2023), Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģionālās administrācijas (turpmāk – DAP administrācija) 2023. gada 25. septembra vēstule Nr. 4.8/5888/2023-N “Par konsultāciju Ludzas novada teritorijas plānojuma stratēģiskajam ietekmes uz vidi novērtējumam” (turpmāk – 2023. gada 25. septembra vēstule Nr. 4.8/5888/2023-N) un Veselības inspekcijas 2023. gada 25. septembra vēstule Nr. 2.4.7.-1./757 “Par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību” (turpmāk – 2023. gada 25. septembra vēstule Nr. 2.4.7.-1./757).

¹ Biroja reģ. Nr. 4-01/2187/2024

² Lēmums un Darba uzdevums pieejami Valsts reģionālās attīstības aģentūras portāla tīmekļvietnē https://geolativija.lv/geo/tapis?documents=open#document_28265 (skatīta 14.08.2024.).

Plānošanas dokumenta Izstrādātājas viedoklis:

Izstrādātājas norāda, ka atbilstoši *Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumam* ar 2021. gada 1. jūliju Ludzas novadā, ir spēkā četri dažādi teritorijas plānojumi un, lai Ludzas novada administratīvajā teritorijā būtu vienots, jauns, līdzvērtīgs, idejiski un saturiski saskaņots teritorijas plānojums, ir nepieciešams izstrādāt jaunu Ludzas novada teritorijas plānojumu (turpmāk – Teritorijas plānojums). Izstrādājot Teritorijas plānojumu, tiks pārskatītas un/vai precizētas teritorijas un nosacījumi to izmantošana, taču būtiskas izmaiņas nav plānotas. Izstrādātāja uzskata, ka likums “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Likums) nosaka, kādām darbībām (apjomīgiem, jauniem objektiem) ir nepieciešams piemērot ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru, tādēļ tiek norādīts uz to, ka plānošanas posmā varētu iztikt bez stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējumu (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums).

Vienlaikus Izstrādātāja norāda, ka Teritorijas plānojuma izstrāde notiks saskaņā ar Darba uzdevumu, ievērojot normatīvo aktu prasības, kā arī Ludzas novada teritorijas plānojuma grozījumiem, Kārsavas novada teritorijas plānojumam un Ciblas novada teritorijas plānojumam iepriekš jau ir veikts Stratēģiskais novērtējums un izstrādāti Vides pārskati, par ko Vides pārraudzības valsts birojs (turpmāk – Birojs) sniedzis atzinumus.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma 23.¹ panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kam saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai – Birojam – rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23.³ panta 1. punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
2. 2024. gada 29. jūlijā Birojā saņemta Izstrādātājas 2024. gada 29. jūlija vēstule Nr. 3.1.1.8/2024/1317-N “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi nepieciešamību” un Iesniegums, ar kuru informēts par Teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu. Atbilstoši Iesniegumam, Lēmumam un Darba uzdevumam:
 - 2.1. Teritorijas plānojums tiek izstrādāts Ludzas novada administratīvajai teritorijai, kurā saskaņā ar *Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu* no 2021. gada 1. jūlija ietilpst šādas teritoriālās vienības – Ludzas pilsēta, Kārsavas pilsēta un Zilupes pilsēta, un Blontu, Briģu, Ciblas, Cirmas, Golīševas, Isnaudas, Istras, Lauderu, Līdumnieku, Malnavas, Mežvidu, Mērdzenes, Nirzas, Ņukšu, Pasienes, Pildas, Pureņu Pušmucovas, Rundēnu, Salnavas, Zaļesjes un Zvirgzdenes pagasti.
 - 2.2. Atbilstoši Lēmumam Ludzas novadā ir spēkā četri teritorijas plānojumi: Ludzas novada teritorijas plānojums 2013. - 2024. gadam, Kārsavas novada teritorijas plānojums, Zilupes novada teritorijas plānojums 2013. - 2025. gadam un Ciblas novada teritorijas plānojums³.
 - 2.3. Teritorijas plānojuma izstrādes mērķis ir nodrošināt vienotu, līdzvērtīgi, atbilstoši spēkā esošajiem normatīviem aktiem un Ludzas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2021.-2037.gadam (turpmāk – Stratēģijai), izstrādātu Teritorijas plānojumu ar teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem un grafisko daļu.

³ Informācija par plānošanas dokumentiem pieejama Valsts reģionālās attīstības aģentūras uzturētajā ģeoportālā geolatvija.lv tīmekļvietnē <https://geolatvija.lv/main?documents=open> (skatīta 14.08.2024).

- 2.4. Iesniegumā nav norādīts, vai plānošanas dokumenta risinājumi ir saistīti ar Likuma 1. un / vai 2. pielikumā iekļautām darbībām / objektiem, vienlaikus norādot, ka Darba uzdevumā ir noteikti konkrēti darba uzdevumi, kas tiks risināti Teritorijas plānojumā, piemēram, noteikt un attēlot derīgo izrakteņu ieguves teritorijas, izstrādāt nosacījumus vēja elektrostaciju būvniecībai, saules elektrostaciju parku un paneļu izvietošanai, mastu un torņu būvniecībai, dzīvnieku uzturēšanai un aprūpei paredzēto būvju izvietošanai, kā arī veikt spēkā esošo Ludzas novada atsevišķo teritorijas plānojamu funkcionālā zonējuma klasifikācijas un apbūves noteikumu savstarpējo salīdzinājumu, pēc kā turpmāk vadīties nosakot un attēlojot funkcionālo zonējumu, teritorijas ar īpašiem noteikumiem (TIN).
- 2.5. Ludzas novada administratīvajā teritorijā atrodas sekojošas Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (*Natura 2000*) – dabas parki “Istras pauguraine” un “Numernes valnis”, nacionālais parks “Rāznas nacionālais parks” daļa un dabas liegumi “Istras ezers”, “Pildas ezers”, “Kreiču purvs”, “Grebļukalns”, “Gulbinkas purvs”, “Gulbju un Platpirovas purvs”, “Klešniku purvs” un “Zvirgzdenes ezera salas”.
- 2.6. Izstrādājot Teritorijas plānojamu, tiks ņemti vērā īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie un individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi, kā arī rekomendācijas, kas noteiktas Dabas aizsardzības plānos. Teritorijas plānojuma risinājumi nekādā mērā nebūs pretrunā ar īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzību un apsaimniekošanu.
3. Darba uzdevumā izvirzīta virkne prasību plānošanas dokumenta izstrādei, tostarp:
 - 3.1. Izstrādājot plānošanas dokumentu, ievērot nacionālā un reģionālā līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentus, Stratēģijā noteiktos uzdevumus un plānoto telpiskās attīstības perspektīvi, ņemot vērā normatīvajos aktos par teritorijas plānošanu, izmantošanu un apbūvi noteiktās prasības, kā arī ņemot vērā blakus esošo – Balvu novada, Rēzeknes novada un Krāslavas novada pašvaldību plānošanas dokumentus.
 - 3.2. Veikt Ludzas novadā iekļauto pašvaldību teritorijas plānojamu un tajos ietvertos risinājumu izvērtējumu, izstrādāt vienotu funkcionālā zonējuma un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu priekšlikumu, integrējot līdzšinējo novadu atsevišķo teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu prasības, novēršot konstatētās pretrunas dažādās noteikumu daļās, tai pat laikā saglabājot atsevišķu vietu individualitāti.
 - 3.3. Izvērtēt pilsētu un ciemu robežas un nepieciešamības gadījumā veikt to grozīšanu.
 - 3.4. Nosakot plānoto funkcionālo zonējumu un apbūves teritorijas, ņemt vērā ierobežojumus, ko teritoriju attīstībai nosaka nelabvēlīgi inženierģeoloģiskie apstākļi, teritoriju applūšanas risks, aizsargājamie kultūrvēsturiskie un dabas objekti, ainaviski vērtīgās teritorijas, lauksaimnieciskās un mežsaimnieciskās teritorijas, apgrūtinātās teritorijas, kā arī teritoriju sasniedzamība.
 - 3.5. Sagatavot vispārīgu novada transporta attīstības plānu un kā tematisko plānojamu sagatavot detalizētu pilsētu transporta attīstības plānu, apzinot esošo situāciju un sagatavojot priekšlikumu attīstībai perspektīvā, ietverot mobilitātes punktus un mikromobilitātes risinājumus, satiksmes mīkstināšanas risinājumus intensitātes mazināšanai, kā arī piekļuves nodrošinājumu valsts un pašvaldības ceļiem. Plāna ietvaros izstrādāt novadam piederošo vienoto pašvaldības ceļu un ielu klasifikāciju, noteikt prasības pieslēgumu veidošanai, precizēt ceļu nodalījumu joslas, pilsētās noteikt ielu sarkanās līnijas un tipiskos šķēršļus.
 - 3.6. Izstrādāt nosacījumus, paredzēt pasākumus un ierobežojumus trokšņa mazināšanai, piesārņojuma un citu negatīvu faktoru novēršanai esošajās dzīvojamās un publiskās

apbūves teritorijās, autoceļu, dzelzceļa, lidostas un lidlauku, kā arī citu piesārņojumu radošu objektu tuvumā, pamatojoties uz pieejamo informāciju.

- 3.7. Pārskatīt pašvaldības kompetencē esošās apgrūtinātās teritorijas un objektus, atbilstoši mērogam precizējot to aizsargjoslas saskaņā ar normatīvajiem aktiem par apgrūtinātajām teritorijām.
 - 3.8. Apzināt kultūrvēsturisko un vides mantojumu, veicinot kultūrvēsturisko un vides vērtību saglabāšanas un izmantošanas uzlabošanu, kā arī attīstību.
 - 3.9. Izvērtēt ainaviski vērtīgās teritorijas ar mērķi aizsargāt un saglabāt raksturīgo ainavu un tos ainavas elementus.
 - 3.10. Izstrādāt nosacījumus vēja, saules un citu alternatīvās enerģijas ražošanas objektu izvietojumam (nepasliktinot ainaviski vērtīgās teritorijas, kā arī nosakot attālumus līdz dzīvojamai un publiskajai apbūvei).
 - 3.11. Noteikt/precizēt applūstošās, plūdu un polderu avārijas riska teritorijas.
 - 3.12. Noteikt teritorijas ar īpašiem nosacījumiem, degradētās un riska teritorijas.
 - 3.13. Sniegt priekšlikumus esošo kapsētu paplašināšanai un jaunu kapsētu (to starp – dzīvnieku) izvietojumam.
4. Saskaņā ar Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) III nodaļas 5. un 6. punktos noteikto pirms plānošanas dokumenta izstrādes uzsākšanas izstrādātājs konsultējas ar Dienestu, DAP administrāciju un Veselības inspekciju par plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību un minēto konsultāciju rezultātus iesniedz Birojā. Iesniegumam pievienotas:
- 4.1. Dienesta 2023. gada 11. oktobra vēstule Nr. 11.2/AP/11055/2023. Dienests, ņemot vērā Likuma 4. pantā noteikto un Noteikumu Nr. 157 2. punktā norādītos plānošanas dokumentus, kuriem nepieciešams Stratēģiskais novērtējums, secina, ka Teritorijas plānojumam būtu jāveic Stratēģiskais novērtējums, jo jaunizveidotā Ludzas novada teritorijā (bijušo četru novadu teritorijās) šāds novērtējums teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem lielākoties ir veikts pasen vai nav veikts vispār, bet šī teritorijas attīstības plānošanas dokumenta īstenošanai var būt būtiska ietekme uz vidi un cilvēku veselību, kā arī tajā atrodas vairākas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, plānojamā teritorijā vides problēmas ir iespējamās un pastāv. Turklāt vērā ņemams ir Likuma 3. panta 1. punktā minētais princips: *ietekmes novērtējums izdarāms agrākā paredzētās darbības plānošanas, projektēšanas un lēmumu pieņemšanas stadijā*. Dienests izvirzījis arī nosacījumus Teritorijas plānojuma izstrādei, tostarp: noteikt un precizēt applūstošās teritorijas, veikt gaisa kvalitātes novērtēšanu par piesārņojošo vielu koncentrāciju Ludzas pilsētā, kā arī nosacījumus apbūves plānošanai kopskatā ar centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas nodrošinājumu, degradēto teritoriju apsaimniekošanai un konfliktsituāciju novēršanai starp dažādām funkcionālajām zonām un tajās atļautās izmantošanas un apbūves veidiem, derīgo izrakteņu ieguves plānošanai un vēja elektrostaciju izvietojumam, bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un ainaviski vērtīgo teritoriju izmantošanai u.c.
 - 4.2. DAP administrācijas 2023. gada 25. septembra vēstule Nr. 4.8/5888/2023-N. DAP administrācija, veicot tai pieejamās informācijas izvērtēšanu, konstatēja, ka DAP administrācijai nav pieejama aktuāla informācija par topošo Teritorijas plānojumu un tajā noteiktajām prasībām teritorijas izmantošanai un apbūvei, tajā skaitā funkcionālajam zonējumam, publiskajai infrastruktūrai, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem, kā arī citiem teritorijas izmantošanas nosacījumiem, kas ir

būtiska, lai DAP administrācija sniegtu viedokli par Teritorijas plānojuma ietekmi uz Ludzas novadā esošajām īpaši aizsargājamām dabas vērtībām. Pamatojoties uz Vides aizsardzības likuma 3. panta pirmās daļas 4. punktā noteikto izvērtēšanas principu, kurš paredz, ka jebkuru tādu darbību vai pasākumu sekas, kas var būtiski ietekmēt vidi vai cilvēku veselību, jāizvērtē pirms attiecīgās darbības vai pasākuma atļaušanas vai uzsākšanas un saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 5. punkta nosacījumiem, DAP administrācija norāda, ka viedokli par Teritorijas plānojuma izstrādes īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi, kā arī par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību sniegs pēc topošā Teritorijas plānojuma pirmās redakcijas saņemšanas.

- 4.3. Veselības inspekcijas 2023. gada 25. septembra vēstule Nr. 2.4.7.-1./757, kurā Veselības inspekcija neuzstāj uz Stratēģiskās novērtējuma procedūras piemērošanu Teritorijas plānojumam.
5. Konkrētais plānošanas dokuments nav ietverts to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams kā obligāts, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres, tādējādi jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu (Likuma 23.¹ pants), tostarp plānošanas dokumentā iekļautajiem vides problēmu risinājumiem un to ietekmes būtiskumu:
 - 5.1. Likuma 23.² pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (Likuma 23.² panta 1. punkts), tostarp to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (Likuma 23.² panta 1. punkta “a”, “b”, “c”, “d” apakšpunkts). Tāpat Likuma 23.² panta 2. punkts noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23.² panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekme uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.
 - 5.2. Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, kurus apstiprina vietējā pašvaldība, kuri saistīti ar reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumiem un ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai. Savukārt Likuma 4. panta piektā daļa paredz, ka Stratēģisko novērtējumu šā panta trešās daļas plānošanas dokumentiem neveic, ja tie attiecas uz nelielu teritoriju izmantošanu vietējās pašvaldības līmenī vai nelieliem to grozījumiem, izņemot gadījumus, kad šo dokumentu īstenošana var būtiski ietekmēt vidi.
 - 5.3. Atbilstoši Lēmumam un Darba uzdevumam, Ludzas novada pašvaldības dome ir lēmusi par jauna vienota Teritorijas plānojuma izstrādi visai pašvaldības teritorijai, kurā šobrīd ir spēkā četri teritorijas plānojumi ar grozījumiem⁴, kas ir izstrādāti dažādos laika posmos atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, tostarp pirms Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 “Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” stāšanās spēkā (spēkā no 2013. gada 22. maija). Tādējādi konstatējams, ka, izstrādājot Teritorijas plānojumu, paredzamas būtiskas izmaiņas novada teritorijas līdzšinējā izmantošanā, gan meklējot risinājumus vienotai pieejai funkcionālo zonu iedalījumam un attīlojumam, gan saskaņojot teritorijas plānoto izmantošanu ar attīstības priekšlikumiem, kas atbilst Stratēģijas

⁴ Grozījumi izstrādāti Ludzas novada teritorijas plānojumam 2013. - 2024. gadam un Kārsavas novada teritorijas plānojumam.

pamatnostādnēm jaunā Ludzas novada teritorijas turpmākai izmantošanai (Likuma 23.² panta 1. punkta "a" un "b" apakšpunkts). Vienlaikus Birojs konstatē, ka no spēkā esošajiem Ludzas novada teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem Stratēģiskais novērtējums ir veikts un vides pārskats sagatavots tikai Ludzas novada teritorijas plānojumam 2013.-2024. gadam (Biroja 2012. gada 16. novembra atzinums Nr. 36), Ciblas novada teritorijas plānojumu (Biroja 2012. gada 18. septembra atzinums Nr. 24) un Kārsavas novada teritorijas plānojumam (Biroja 2012. gada 10. oktobra atzinums Nr. 29)⁵.

- 5.4. Izvērtējot Izstrādātājas sniegto informāciju kopskatā ar institūciju nosacījumiem plānošanas dokumenta izstrādei, secināms, ka Teritorijas plānojuma izstrādes ietvaros skatāmi jautājumi, kas saistīti ar aktuālu vides jautājumu risināšanu ilgtermiņā, kurām uzmanība vērsta gan Dienesta, gan Darba uzdevuma nosacījumos plānošanas dokumenta izstrādei, t.sk. apbūves teritoriju plānošana, tostarp kopskatā ar ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu nodrošinājumu, potenciālo konfliktsituāciju novēršanu starp funkcionālajām zonām ar atšķirīgu atļauto izmantošanu, alternatīvās enerģijas ieguves objektu izvietojums, derīgo izrakteņu ieguve, transporta attīstības plānošana. Tādejādi secināms, ka ar plānošanas dokumenta izstrādi ir iespējamas būtiskas izmaiņas teritorijas izmantošanā salīdzinājumā ar pašreizējo situāciju, tostarp potenciāli radot priekšnoteikumus Likuma 1. un / vai 2. pielikuma darbību īstenošanai (Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts, šā likuma 23.² panta 1. punkta "a" apakšpunkts, 3. punkta "c" un "d" apakšpunkts).
- 5.5. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes Dabas datu pārvaldības sistēmā "Ozols" pieejamo informāciju, Ludzas novada teritorijā noteiktas vairākas Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas (*Natura 2000*) teritorijas, kā arī ārpus šīm teritorijām ir reģistrētas daudzveidīgas īpaši aizsargājamās dabas vērtības. Biroja ieskatā Teritorijas plānojuma izstrādei noteiktie uzdevumi ietver tādas darbības, kas potenciāli var ietekmēt dabas vērtības novadā. Tāpat jāņem vērā, ka ar plānošanas dokumentu var tikt pārskatītas applūstošo teritoriju robežas. Tādejādi Birojs secina, ka nozīmīgas plānošanas dokumenta īstenošanas ietekmes var būt saistāmas arī ar Likuma 23.² panta 4. punkta "a" un "b" apakšpunkta kritērijiem.
6. Ņemot vērā iepriekš norādīto, Birojs konstatē, ka Stratēģiskā novērtējuma piemērošana un veikšana konkrētā plānošanas dokumenta izstrādei izriet no normatīvajiem aktiem (Likuma 4. panta trešā daļa, 23.² pants) un ir konkrētā plānošanas dokumenta izstrādes gadījumā pamatota, atbilstīga un nepieciešama, ko cita starpā izteikusi arī kompetentā institūcija (Dienests), sniedzot nosacījumus plānošanas dokumenta izstrādei, kā arī viedokli par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību.
7. Plānošanas dokumentā paredzētie teritorijas attīstības risinājumi, tostarp plānotās izmaiņas līdzšinējā izmantošanā jāvērtē atbilstoši Likuma 23.⁵ pantā noteiktajam, t.sk. sagatavojot plānošanas dokumenta vides pārskatu. Jāņem vērā Likuma 23.⁵ panta pirmajā daļā noteiktais, ka "vides pārskatā, lai izvairītos no informācijas dublēšanās, iekļauj tikai tādu informāciju, kas nepieciešama attiecīgajā plānošanas stadijā, kā arī izmanto informāciju, kas iegūta iepriekšējās plānošanas stadijās", iekļaujot nepieciešamo informāciju atbilstošā detalizācijas pakāpē, kas ļauj novērtēt konkrētus plānošanas dokumenta risinājumus, t.sk. iespēju robežās ar teritoriālu piesaisti. Tāpat, izstrādājot Vides pārskatu, ir jāņem vērā 23.⁵ panta trešajā daļā noteiktais "izstrādātājs konsultējas ar kompetento institūciju par vides pārskata detalizācijas pakāpi".
8. Viens no ietekmes uz vidi novērtēšanas pamatprincipiem ir paredzēt šāda novērtējuma veikšanu pēc iespējas agrākā attīstības plānošanas un lēmumu pieņemšanas stadijā (Likuma

⁵ Pieejams: <https://www.vpvp.gov.lv/lv/atzinumi>.

3. panta 1. punkts). Stratēģiskajā novērtējumā būs iespēja identificēt iespējamās būtiskās negatīvās ietekmes uz vidi, t.sk. uz cilvēku veselību, apzināt pašreizējās un iespējamās konfliktsituācijas, sniedzot alternatīvos risinājumus un priekšlikumus ietekmes uz vidi novēršanai un samazināšanai. Ar novērtējumu pamato savlaicīgas vides problēmu novēršanas lietderību, kas šajā gadījumā ir aktuāli, plānojot apbūves teritoriju attīstību kopskatā ar inženierkomunikāciju nodrošinājumu un dažāda veida tās funkcijām (t.sk. dzīvojamā apbūve, transporta infrastruktūra, derīgo izrakteņu ieguve, alternatīvās enerģijas ieguves objektu izvietojums) nosakot konkrētus ierobežojums / nosacījumus izmantošanai arī TIAN, tostarp attiecībā uz Likuma 1. un 2. pielikumā minēto darbību izvietojuma pieļaujamību / ierobežojumiem konkrētajā funkcionālajā zonā / apakšzonā.

Piemērotās tiesību normas:

- Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4. pants, 23.² pants, 23.³ pants.
- Teritorijas attīstības plānošanas likums.
- Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 5., 6., 7. punkts.
- Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 “Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Pamatojoties uz izvērtēto dokumentāciju un faktiem, kā arī šajā Biroja lēmumā ietvertu faktisko un tiesisko apstākļu izvērtējumu, argumentiem un apsvērumiem, Birojs konstatē, ka plānošanas dokuments atbilst Likuma 4. panta trešajā daļā noteiktajam plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams, cita starpā ņemot vērā arī Likuma 23.² pantā noteiktos kritērijus (23.² panta 1. punkta “a” un “b” apakšpunkts, 3. punkta “c”, “d” apakšpunkts, 4. punkts) un Likuma 3. panta 1. punktā noteikto ietekmes savlaicīgas novērtēšanas principu.

Lēmums:

Piemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Ludzas novada teritorijas plānojumam.

Direktore

(paraksts*)

D. Avdejanova

** Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu*

Māris Ikaunieks,
maris.ikaunieks@vpvb.gov.lv

Lēmums nosūtīts:

1. Ludzas novada pašvaldībai, *E.Adresē*.
2. Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldei, *E.Adresē*.
3. SIA “Reģionālie projekti”, e-pasts: birojs@rp.lv.